

GAZETA URZĘDOWA
WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

NR 5 KATOWICE, DNIA 31 MARCA **1945**

Poz. **TREŚĆ:** Str.

KOMUNIKAT

SPRAWIEDLIWOŚCI DZIEJOWEJ STAŁO SIĘ ZADOŚĆ. ODWIECZNE POLSKIE ZIEMIE ŚLĄSKA OPOLSKIEGO POWRÓCIŁY DO RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ. AKTEM RZĄDU TYMCZASOWEGO R. P. ZIEMIE TE WŁĄCZONE ZOSTAŁY DO OBSZARU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO. WOJEWÓDZTWO OBEJMUJĄCE ZIEMIE ŚLĄSKA GÓRNEGO, ŚLĄSKA OPOLSKIEGO I ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO OTRZYMAŁO NAZWĘ: WOJEWÓDZTWO ŚLĄSKO-DĄBROWSKIE.

W DNIU 18. MARCA 1945 R. ODBYŁ SIĘ W KATOWICACH UROCZYSTY AKT ZJEDNOCZENIA ZIEM ŚLĄSKICH, W KTÓRYM WZIĘLI UDZIAŁ NAJWYŻSI DOSTOJNICY PAŃSTWA: PREZYDENT KRAJOWEJ RADY NARODOWEJ — BOLESŁAW BIERUT, PREZES RADY MINISTRÓW — EDWARD OSÓBKA-MORAWSKI, NACZELNY WÓDZ WOJSKA POLSKIEGO I MINISTER OBRONY NARODOWEJ — GEN. BRONI MICHAŁ ROLA-ŻYMIERSKI ORAZ PRZEDSTAWICIELE WOJEW. ŚLĄSKO-DĄBROWSKIEGO Z WOJEWODĄ GEN. DYW. A. ZAWADZKIM NA CZELE.

DZIAŁ URZĘDOWY

40.

USTAWA

z dnia 31. grudnia 1944 roku

o powołaniu Rządu Tymczasowego Rzeczypospolitej Polskiej.

(Przedruk z Dziennika Ustaw Rz. P. Nr. 19 z dnia 31. grudnia 1944 poz. 99)

Na podstawie art. 27 ustawy z dnia 11. września 1944 roku o organizacji i zakresie działania Rad Narodowych (Dz. U. R. P. Nr. 5. poz. 22) postanawia się, co następuje:

Art. 1. Krajowa Rada Narodowa, przychylając się do ogólnych żądań społeczeństwa polskiego, wyrażonych w masowych uchwałach, rezolucjach i wezwaniach organizacji społecznych, politycznych i zawodowych, zebrań fabrycznych, chłopskich, inteligenckich, młodzieżowych oraz zjazdów i kongresów: spółdzielczego, chłopskiego, związków zawodowych i poszczególnych partii politycznych —

— powołuje — w miejsce utworzonego ustawą z dnia 21. lipca 1944 roku (Dz. U. R. P. Nr. 1, poz. 1) Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego — Rząd Tymczasowy Rzeczypospolitej Polskiej oparty o program działania, wyrażony w Manifeście Lipcowym Polskiego Komitetu Wyzwoleniu Narodowego.

Art. 2. (1) Rząd Tymczasowy Rzeczypospolitej Polskiej stanowią:

1. Prezes Rady Ministrów,
2. I. Vice-prezes Rady Ministrów
3. II. Vice-prezes Rady Ministrów,
4. Minister Obrony Narodowej,
5. Minister Spraw Zagranicznych,
6. Minister Administracji Publicznej,
7. Minister Bezpieczeństwa Publicznego,
8. Minister Skarbu,
9. Minister Oświaty,
10. Minister Pracy, Opieki Społecznej i Zdrowia,
11. Minister Rolnictwa i Reform Rolnych,
12. Minister Komunikacji,
13. Minister Przemysłu,
14. Minister Aprowizacji i Handlu,
15. Minister Poczt i Telegrafów,
16. Minister Sprawiedliwości,
17. Minister Kultury i Sztuki,
18. Minister Informacji i Propagandy.

(2) Prezesa Rady Ministrów i Ministrów zamianuje Prezydent Krajowej Rady Narodowej w trybie, ustalonym w art. 45 Konstytucji.

Art. 3. Prezes Rady Ministrów i Ministrowie składają na ręce Prezydenta Krajowej Rady Narodowej następujące ślubowanie:

„Ślubuję uroczyście, jako członek Rządu Tymczasowego Rzeczypospolitej Polskiej, według najlepszego mego rozumienia i zgodnie z sumieniem rzetelnie pracować dla dobra Narodu Polskiego, stać na straży jego praw demokratycznych i czynić wszystko w miarę swoich sił i uzdolnień dla umocnienia niepodległości i pomyślnego rozwoju Rzeczypospolitej Polskiej."

Art. 4. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Prezydium Krajowej Rady Narodowej.

Art. 5. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
(—) **Bolesław Bierut**
Członkowie Prezydium Krajowej Rady Narodowej:
(—) **Edward Bolesław Osóbka-Morawski**
(—) **Michał Rola-Żymierski, generał broni**

41.

DEKRET

Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego

z dnia 15 sierpnia 1944 r.

o organizacji wojewódzkich i powiatowych urzędów ziemskich.

(Przedruk z Dz. U. R. P. nr 2 z dn. 22 VIII 1944, poz. 4)

Na podstawie ustawy Krajowej Rady Narodowej z dnia 15 sierpnia 1944 r. o tymczasowym trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. nr 1, poz. 3) Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego postanawia a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. Resort Rolnictwa i Reform Rolnych wykonuje swoje zadania, dotyczące opieki państwowej nad rolnictwem i przeprowadzenia reformy rolnej, przez wojewódzkie i powiatowe urzędy ziemskie, hierarchicznie związane z centralą Resortu.

Art. 2. Wojewódzkie urzędy ziemskie zasadniczo działają jako instancja nadzorcza i wytyczająca kierunek działalności powiatowych urzędów ziemskich. Kierownik Resortu Rolnictwa i Reform Rolnych określi drogą rozporządzenia, jakie sprawy zostaną zastrzeżone do bezpośredniego zakresu działania wojewódzkich urzędów ziemskich.

Art. 3. Kontrolę społeczną w sprawach, dotyczących rolnictwa i reform rolnych, sprawują właściwe Rady Narodowe poprzez komisje ziemskie, a to Główna Komisję Ziemską przy Kierowniku Resortu Rolnictwa i Reform Rolnych, Wojewódzką przy Wojewódzkim Urzędzie Ziemskim i Powiatową przy Powiatowym Urzędzie Ziemskim.

Art. 4. W skład Komisji wchodzą przedstawiciele rolnictwa zarówno małorolni jak średniorolni i bezrolni, fachowcy z dziedziny produkcji rolnej, melioracji, przemysłu rolnego, spółdzielczości rolniczej, handlu rolnymi produktami.

Główna Komisja Ziemska składa się z 12-tu członków, Komisje Wojewódzkie i Powiatowe liczą w miarę potrzeby 8—12 członków.

Główną Komisję Ziemską powołuje Krajowa Rada Narodowa, Wojewódzką Komisję Ziemską, — Wojewódzka Rada Narodowa, a Powiatową Komisję Ziemską — Powiatowa Rada Narodowa.

Okres funkcyjny Komisji Ziemskiej wynosi trzy lata.

W Głównej Komisji Ziemskiej przewodniczy Kierownik Resortu Rolnictwa i Reform Rolnych, w Wojewódzkiej — Kierownik Wojewódzkiego Urzędu Ziemskiego, w Powiatowej — Kierownik Powiatowego Urzędu Ziemskiego. Członkowie Komisji mają głos doradczy.

Art. 5. Kierownik Resortu Rolnictwa i Reform Rolnych drogą rozporządzenia określi sposób powoływania i funkcjonowania gminnych komisarzy ziemskich i gminnych komisji ziemskich, pochodzących z wyboru miejscowej ludności rolniczej, małorolnej, średniorolnej i bezrolnej.

Art. 6. Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Kierownikowi Resortu Rolnictwa i Reform Rolnych.

Art. 7. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Krajowej Rady Narodowej:
(—) Bolesław Bierut
Przewodn. Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego:
(—) Edward Bolesław Osóbka-Morawski
Kierownik Resortu Rolnictwa i Reform Rolnych:
(—) Andrzej Witos

42.

DEKRET
Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego
z dnia 7 września 1944 r.
o zakresie działania i organizacji Resortu Informacji i Propagandy.

(Przedruk z Dz. U. R. P. nr 4, z dn. 13 IX. 1944. poz. 20)

Na podstawie ustawy Krajowej Rady Narodowej z dnia 15 sierpnia 1944 r. o tymczasowym trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. nr 1, poz. 3) Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego postanawia a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. Do zakresu działania Resortu Informacji i Propagandy należą sprawy prasy codziennej i periodycznej, sprawy agencji prasowych, informacyjnych i telegraficznych, sprawy radiofonii, sprawy produkcji filmowej i kinematografii, sprawy wydawnictw informacyjnych i propagandowych oraz sprawy propagandy masowej w kraju, propagandy zagranicą, o ile nie zostaną wydzielone do zakresu działania innych resortów.

Art. 2. Resort Informacji i Propagandy dzieli się na następujące wydziały:
1. ogólny,
2. prasowo-informacyjny,
3. radiowy,
4. filmowy,
5. wydawnictw,
6. propagandy masowej w kraju,
7. propagandy zagranicznej.

Art. 3. Wewnętrzną organizację wydziałów i ich zakres działania określi Kierownik Resortu Informacji i Propagandy w statucie organizacyjnym, zatwierdzonym uchwałą Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego.

Art. 4. Kierownik Resortu Informacji i Propagandy w porozumieniu z Kierownikiem Resortu Administracji Publicznej utworzy w drodze rozporządzenia organa informacji i propagandy I i II instancji.

Art. 5. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Kierownikowi Resortu Informacji i Propagandy.

Art. 6. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Krajowej Rady Narodowej:
(—) Bolesław Bierut
Przewodn. Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego:
(—) Edward Bolesław Osóbka-Morawski
Kierownik Resortu Informacji i Propagandy:
(—) Dr Stefan Jędrychowski

43.

DEKRET
Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego
z dnia 15 września 1944 r.
o zakresie działania i organizacji Resortu Kultury i Sztuki.

(Przedruk z Dz. U. R. P. nr 5 z dn. 20 IX 1944, poz. 25)

Na podstawie ustawy Krajowej Rady Narodowej z dnia 15 sierpnia 1944 r. o tymczasowym trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. nr 1, poz. 3) Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego postanawia a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. Do zakresu działania Resortu Kultury i Sztuki należą:
a) piecza nad twórczością oraz sztuką odtwórczą w dziedzinie literatury, teatru, muzyki, choreografii, sztuk plastycznych i zdobniczych, fotografiki, cyrku,
b) krzewienie kultury i sztuki w kraju,
c) propaganda polskiej kultury i sztuki zagranicą,
d) piecza nad muzeami i ich zakładanie oraz ochrona zabytków,
e) szkolnictwo artystyczne,

o ile sprawy te nie są wydzielone do zakresu działania innych resortów.

Art. 2. Resort Kultury i Sztuki dzieli się na następujące wydziały:
1. ogólny,
2. szkolnictwa artystycznego,
3. teatralny,
4. muzyczny,
5. sztuk plastycznych,
6. muzeów i konserwacji zabytków,
7. literatury,
8. fotografiki,

oraz na następujące samodzielne referaty:
1. estrady i cyrku,
2. radia, kina i płyt.

Nadto Resort Kultury i Sztuki obejmuje Centralny Ośrodek Krzewienia Kultury i Sztuki.

Art. 3. Wewnętrzną organizację wydziałów, samodzielnych referatów i Centralnego Ośrodka Krzewienia Kultury i Sztuki określi Kierownik Resortu Kultury i Sztuki w statucie organizacyjnym, zatwierdzonym uchwałą Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego.

Art. 4. Kierownik Resortu Kultury i Sztuki w porozumieniu z Kierownikiem Resortu Administracji Publicznej utworzy w drodze rozporządzenia organy Kultury i Sztuki I i II instancji.

Art. 5. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Kierownikowi Resortu Kultury i Sztuki.

Art. 6. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Krajowej Rady Narodowej:
(—) Bolesław Bierut
Przewodn. Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego:
(—) Edward Bolesław Osóbka-Morawski
Kierownik Resortu Kultury i Sztuki:
(—) Wincenty Rzymowski

44.

DEKRET
Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego
z dnia 27 września 1944 r.
o zakresie działania i organizacji Resortu Odszkodowań Wojennych.

(Przedruk z Dz. U. R. P. nr 7, z dn. 12 X. 1944, poz. 30)

Na podstawie ustawy Krajowej Rady Narodowej z dnia 15 sierpnia 1944 r. o tymczasowym trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. nr 1, poz. 3) Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego postanawia a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. Do zakresu działania Resortu Odszkodowań Wojennych należy:

1. ustalenie i oszacowanie szkód wojennych, jakie poniosły: Państwo, samorządy, osoby fizyczne i prawne w dziedzinie dóbr materialnych i kulturalnych wskutek obecnej wojny i barbarzyńskich zbrodni niemiecko-faszystowskich,

2. udział w akcjach zmierzających do uzyskania odszkodowań wojennych od Niemców i ich sprzymierzeńców,

3. udział w międzynarodowych akcjach i organizacjach odbudowy i pomocy związanych ze sprawą szkód wojennych.

Art. 2. Resort Odszkodowań Wojennych dzieli się na następujące wydziały:
1. ogólny,
2. ustalenia i oszacowania szkód wojennych,
3. odszkodowań wojennych,
4. rewindykacji mienia należącego do Państwa, samorządów, obywateli polskich oraz polskich osób prawnych a zagrabionego lub wywiezionego przez okupantów,
5. prawny.

Art. 3. Wewnętrzną organizację wydziałów i ich zakres działania określi Kierownik Resortu Odszkodowań Wojennych w statucie organizacyjnym, zatwierdzonym uchwałą Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego.

Art. 4. Kierownik Resortu Odszkodowań Wojennych w porozumieniu z Kierownikiem Resortu Administracji Publicznej, utworzy w drodze rozporządzenia organy odszkodowań wojennych I i II instancji.

Art. 5. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Kierownikowi Resortu Odszkodowań Wojennych i Kierownikowi Resortu Administracji Publicznej.

Art. 6. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Krajowej Rady Narodowej:
(—) Bolesław Bierut
Przewodn. Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego:
(—) Edward Bolesław Osóbka-Morawski
Kierownik Resortu Odszkodowań Wojennych:
(—) Dr Emil Sommerstein
Kierownik Resortu Administracji Publicznej:
(—) Stanisław Kotek-Agroszewski

45.

DEKRET

Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego

z dnia 7 października 1944 r.

o utworzeniu Państwowego Urzędu Repatriacyjnego.

(Przedruk z Dz. U. R. P. nr 7 z dn. 12 X 1944, poz. 32)

Na podstawie ustawy Krajowej Rady Narodowej z dnia 15 sierpnia 1944 r. o tymczasowym trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. nr 1, poz. 3) — Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego postanawia a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. Tworzy się „Państwowy Urząd Repatriacyjny".

Art. 2. Do zakresu działania Państwowego Urzędu Repatriacyjnego należy:
a) organizacja repatriacji ludności z obszarów innych państw na terytorium Państwa Polskiego;
b) regulowanie planowego napływu repatriantów;
c) opieka sanitarno-żywnościowa podczas przeprowadzania repatriacji,
d) planowe rozmieszczanie repatriantów i organizacja ich osadnictwa na ziemiach polskich;
e) prowadzenie akcji pomocy repatriantom w zakresie gospodarczej odbudowy warsztatów pracy;
f) popieranie zrzeszeń i instytucji społecznych w kraju i zagranicą, o ile ich celem jest niesienie pomocy i opieka nad repatriantami.

Art. 3. Państwowy Urząd Repatriacyjny uzgadnia swą działalność z poszczególnymi resortami w zakresie spraw, należących do tych resortów.

Art. 4. Na czele Państwowego Urzędu Repatriacyjnego stoi dyrektor; mianuje go i zwalnia Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego.

Art. 5. Do zakresu działania dyrektora Państwowego Urzędu Repatriacyjnego należy ogólne kierownictwo sprawami tego urzędu.

Art. 6. Zastępcę dyrektora Państwowego Urzędu Repatriacyjnego mianuje i zwalnia Prezydium Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego na wniosek dyrektora, pozostałych urzędników mianuje i zwalnia dyrektor.

Art. 7. Państwowy Urząd Repatriacyjny podlega Prezydium Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego.

Budżet tego urzędu objęty jest budżetem Prezydium Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego.

Art. 8. Wewnętrzną organizację Państwowego Urzędu Repatriacyjnego określi Prezydium Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego.

Art. 9. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Przewodniczącemu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego.

Art. 10. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Krajowej Rady Narodowej:
(—) Bolesław Bierut
Przewodn. Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego:
i Kierownik Resortu Spraw Zagranicznych:
(—) Edward Bolesław Osóbka-Morawski

46.

ROZPORZĄDZENIE

Kierownika Resortu Kultury i Sztuki wydane w porozumieniu z Kierownikiem Resortu Administracji Publicznej

z dnia 5. października 1944 r.

o utworzeniu organów kultury i sztuki przy urzędach wojewódzkich i starostwach powiatowych.

(Przedruk z Dz. U. R. P. nr 7 z dn. 12. 10. 1944 poz. 37)

Na podstawie art. 4 dekretu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 15. września 1944 r. „O zakresie działanai i organizacji Resortu Kultury i Sztuki" (Dz. U. R. P. nr 5, poz. 25) zarządza się, co następuje:

§ 1.

Tworzy się przy urzędach wojewódzkich wydziały kultury i sztuki, zaś przy starostwach powiatowych (grodzkich) referaty kultury i sztuki.

§ 2.

Wojewódzki wydział kultury i sztuki ma pieczę nad rozwojem kultury i sztuki na terenie danego województwa i jest powołany do spełniania w jego obrębie wszystkich zadań, wynikających z zakresu działania Resortu Kultury i Sztuki, a w szczególności: do zakładania i nadzorowania teatrów, orkiestr, chórów, galerii sztuki, zbiorów i muzeów, studiów dramatycznych, instytutów i szkół muzycznych, choreograficznych i sztuk plastycznych itd.

§ 3.

Wydział kultury i sztuki dzieli się na referaty:
1. ogólny (sprawy personalne, prawne, prasowe, gospodarcze, zaopatrzeniowe, sekretariat).
2. teatralny,
3. muzyczny,
4. literacki,
5. sztuk plastycznych,
6. muzeów i ochrony zabytków,
7. szkolnictwa artystycznego,
8. fotografiki,
9. estrady i cyrku,

nadto obejmuje wojewódzki ośrodek krzewienia kultury i sztuki, powołany dla popierania przejawów twórczości amatorskiej.

§ 4.

Powiatowy (grodzki) referat kultury i sztuki jest powołany do spełniania na terenie danego powiatu zadań, określonych w § 2, w szczególności, do zakładania i nadzorowania: teatrów, chórów, zbiorów i muzeów, szkół muzycznych, choreograficznych, sztuk plastycznych itp.

§ 5.

Przy powiatowym (grodzkim) referacie) tworzy się powiatowy (grodzki) ośrodek krzewienia kultury i sztuki z zakresem działania określonym w § 3-cim.

§ 6.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Kierownik Resortu Kultury i Sztuki:
(—) Wincenty Rzymowski
Kierownik Resortu Administracji Publicznej:
(—) Stanisław Kotek-Agroszewski

47.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Informacji i Propagandy

z dnia 1. marca 1945 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Administracji Publicznej o utworzeniu organów Ministerstwa Informacji i Propagandy I i II instancji.

(Przedruk z Dz. U. R. P. nr 7, z d. 10. marca 1945 poz. 32)

Na podstawie art. 4 dekretu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 7. września 1944 r. o zakresie działania i organizacji Resortu Informacji i Propagandy (Dz. U. R. P. nr 4, poz. 20) zarządza się, co następuje:

§ 1.

Jako organy wykonawcze Ministerstwa Informacji i Propagandy tworzy się na terenie działania władz administracji ogólnej I instancji oddziały informacji i propagandy, zaś na terenie działania władz administracji ogólnej II instancji — urzędy informacji i propagandy.

§ 2.

Urzędy i oddziały informacji i propagandy kierują na terenie swego działania instytucjami i ośrodkami propagandy masowej oraz sprawują nad nimi nadzór i kontrolę.

Zarządzenie Ministra Informacji i Propagandy rozgraniczy zakres przedmiotowy działania urzędów i oddziałów informacji i propagandy.

§ 3.

Oddziały informacji i propagandy są podporządkowane terytorialnie właściwym urzędom informacji i propagandy.

§ 4.

Oddziały za zgodą właściwego urzędu informacji i propagandy mogą tworzyć podporządkowane sobie gminne i dzielnicowe ośrodki propagandy.

§ 5.

Urzędy i oddziały informacji i propagandy w porozumieniu z terytorialnymi organami innych zainteresowanych ministerstw organizują domy kultury, świetlice, kluby, biblioteki, czytelnie itp.

§ 6.

Naczelnicy urzędów informacji i propagandy oraz kierownicy oddziałów obowiązani są koordynować swą działalność z odnośnymi kierownikami administracji ogólnej oraz składać periodyczne sprawozdania terytorialnym radom narodowym.

§ 7.

Etaty urzędów i oddziałów informacji i propagandy określi Minister Informacji i Propagandy w drodze zarządzeń.

§ 8.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Informacji i Propagandy:
(—) Stefan Matuszewski
w/z Minister Administracji Publicznej:
(—) Stanisław Tolwiński

48.

ROZPORZĄDZENIE

WOJEWODY ŚLĄSKO-DĄBROWSKIEGO

z dnia 21. marca 1945 r.

o podziale administracyjnym pow. lublinieckiego.

W związku z przejęciem przez Państwo Polskie administracji na obszarze Ziem Odzyskanych Śląska Opolskiego zarządzam, co następuje:

§ 1.

Były powiat dobrodzieński, obejmujący miasto Dobrodzień i gminy wiejskie, wymienione w wykazie, stanowiącym załącznik do niniejszego rozporządzenia, łączy się z dotychczasowym powiatem lublinieckim w jeden powiat lubliniecki z siedzibą w Lublińcu.

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Wojewoda Śląsko-Dąbrowski
w z.
ppłk. Ziętek, Wicewojewoda

Załącznik do rozporządzenia Wojewody Śląsko-Dąbrowskiego z dnia 21. 3. 1945 (Gaz. Urz. Woj. Śl. nr 5 poz. 48)

Wykaz gmin miejskich i wiejskich b. powiatu *dobrodzieńskiego:*

1. Dobrodzień (Guttentag)
2. Zwóz (Ahndorf)
3. Myślina (Bachheiden)
4. Sieraków (Breitenmarkt)
5. Klekotna (Charlottental)
6. Główczyce (Eichwege)
7. Ligota Dobrodzieńska (Ellguth-Guttentag)
8. Bziniec Stary (Erzweiler)
9. Skrzydłowice (Fluegeldorf)
10. Gosławice (Goselgrund)
11. Dzielna (Grenzingen)
12. Łagiewniki Małe (Hedwigsruh)
13. Koszwice (Heidehammer)
14. Panoszów (Hegersfelde)
15. Kolejka (Heine)
16. Turza (Iltenau)
17. Jeżowa (Kreuzenfeld)
18. Makowczyce (Mohntal)
19. Rzędowice (Muehlental)
20. Gwoździany (Nagelschmieden)
21. Zborowskie (Ostenwalde)
22. Szemrowice (Raunen)
23. Ciasna (Teichwalde)
24. Molna (Waldwiesen)
25. Warłów (Wiesenau)
26. Pludry (Wildfurt)
27. Bziniec Nowy (Wilhelmshorst)
28. Wędzina (Windeck)

49.

ZARZĄDZENIE

WOJEWODY ŚLĄSKO-DĄBROWSKIEGO

z dnia 24 marca 1945 r.

w sprawie stałych dyżurów pogotowia publicznego w zakładach pracy.

Do Dyrekcyj Central i Zjednoczeń Przemysłu oraz do wszystkich Dyrekcyj Zakładów Przemysłowych.

W związku z koniecznością wykonywania niecierpiących zwłoki jednorazowych robót związanych z gospodarką wojenną, zachodzi potrzeba użycia większej siły roboczej, która dotychczas w postaci t. zw. pogotowia pracy jest niewykorzystana i pozostaje, mimo pobieranego zaopatrzenia żywnościowego, nieuchwytna i poza dyspozycją odnośnego zakładu pracy i władz państwowych.

Sprawa ta znalazła zrozumienie u samych robotników, którzy na swych masowych zebraniach domagają się wydania zarządzeń, któreby położyły kres dotychczasowemu nienormalnemu stanowi rzeczy.

Wobec powyższego zarządzam na okres przejściowy, jako świadczenie na rzecz wojny, co następuje:

Dyrekcje poszczególnych zakładów pracy zarządzą, aby w każdym zakładzie ustanowione zostały dyżury drużyny robotniczej, składające się z 25% ogólnej liczby siły roboczej zapisanej przy każdym zakładzie jako t. zw. pogotowie pracy. Dyżury mają

trwać cały tydzień, niezależnie od świąt i niedziel. Pogotowiem ma prawo dysponować Urząd Wojewódzki na zlecenie Wojewody lub Wicewojewodów, Starostwa powiatowe na zlecenie starostów, gminy miejskie i wiejskie na zlecenie burmistrzów i naczelników gmin oraz dyrekcje poszczególnych zakładów. Pogotowie opłacane zostaje za czas wykonywanej roboty przez zamawiającego do specjalnej pracy, w zależności od ilości trwania wykonywania pracy. Służba pogotowia trwa 8 godzin t. j. od 8—16, a na specjalne zamówienie w każdej porze dnia i nocy. Celem zapewnienia należytej dyscypliny, upoważniam dyrekcje zakładów do karania za niestawiennictwo się na dyżur. Za jednorazowe opuszczenie dnia służby bez odpowiednio umotywowanego powodu (choroba, wypadek itp.), ma prawo dyrekcja pozbawić naruszającego niniejsze zarządzenie kartek żywnościowych dla niego i jego rodziny na przeciąg tygodnia.

W związku z obowiązkiem trwałego dyżuru pogotowia, zobowiązana jest dyrekcja wydzielić dla drużyny pogotowia odpowiednie pomieszczenie, gdzie w kulturalnych warunkach ma ono spędzać czas wolny od pracy. W porozumieniu z Wojewódzkim Wydziałem Propagandy i poszczególnymi kierownikami świetlic zakładowych winny zostać pogotowia zaopatrzone w gazety, wydawnictwa i kulturalne gry. Równocześnie czas wolny od pracy mają zainteresowani kierownicy świetlic wykorzystać na pracę polityczno-kulturalną z załogą przez organizowanie pogadanek, wykładów i innych zajęć kulturalnych.

Dyrekcje Central i Zjednoczeń Przemysłu oraz Dyrekcje Zakładów ustanowią systematyczną kontrolę nad dokładnym wykonaniem i wprowadzeniem w życie niniejszego zarządzenia.

O wykonaniu zarządzenia doniosą mi Dyrekcje Central i Zjednoczeń Przemysłu do dnia 28 marca 1945 r.

Zarządzenie niniejsze podlega wykonaniu z chwilą ukazania się.

Wojewoda Śląsko-Dąbrowski
Gen. Dyw. A. Zawadzki,

50.

ZARZĄDZENIE
IZBY SKARBOWEJ W KATOWICACH

z dnia 19. marca 1945

dla Urzędów Stanu Cywilnego na terenie Górnego Śląska w sprawie obowiązku przesyłania list zmarłych Urzędowi Opłat Stemplowych.

Na zasadzie § 15. niem. ustawy o opodatkowaniu spadków i darowizn z dnia 10. września 1919 r. Dz. Ust. Rzeszy str. 1543, której moc obowiązująca na terenie Górnego Śląska trwa nadal — winne urzędy stanu cywilnego sporządzać i przesyłać urzędom skarbowym listy zmarłych.

Opierając się na powołanym przepisie prawnym zarządza Izba Skarbowa co następuje:

1. Lista zmarłych ma być sporządzona miesięcznie na podstawie rejestru zgonów i przesłana do 10-go dnia każdego miesiąca Urzędowi Opłat Stemplowych w Katowicach, ul. Żwirki i Wigury nr 17 (odpowiednie druki prześle urzędom stanu cywilnego Urząd Opłat Stemplowych).
2. W liście zmarłych winny być wykazane wszystkie wypadki zgonu, zgłoszone w urzędzie stanu cywilnego w danym miesiącu.
3. Numeracja w listach zmarłych biegnie nieprzerwanie przez cały rok kalendarzowy i wobec tego odpowiada numeracji w rejestrze zgonów.
4. W razie braku zgłoszenia zgonu w danym miesiącu urząd stanu cywilnego przesyła w miejsce listy zmarłych doniesienie negatywne.
5. Przy wypełnianiu listy zmarłych winien urząd stanu cywilnego kierować się wskazówkami, podanymi w pouczeniu na przedniej stronicy listy zmarłych, a w szczególności zawsze podać:
   a) nazwisko, imię oraz dokładny adres osoby, która wypadek zgonu zgłosiła;
   b) czy zmarły pozostawił majątek, a w razie twierdzącym, jaka jest jego wartość według oświadczenia osoby, która wypadek zgonu zgłosiła;
   c) nazwisko, imię i dokładny adres osoby, która zarządza, chociażby czasowo, majątkiem spadkowym;
   d) czy zmarły pozostawił małżonka(ę) oraz dzieci ślubne.

Lista zmarłych winna być wypełniona czytelnie i dokładnie. Urzędnik Stanu Cywilnego,sporządzający listę zmarłych ma zaopatrzyć ją datą wygotowania, pieczęcią urzędową i własnoręcznym podpisem.

Pierwsze listy zmarłych prześlą Urzędy Stanu Cywilnego Urzędowi Opłat Stemplowych w Katowicach za miesiące styczeń i luty 1945.

Dyrektor Izby Skarbowej
Krzesiński, m. p.

51.

KOMUNIKAT
URZĘDU WOJEWÓDZKIEGO W KATOWICACH

z dnia 22. marca 1945 r.

w sprawie stowarzyszeń.

Społeczeństwo polskie na terenach wyzwolonych spod okupacji niemieckiej zaczyna w szerokiej mierze korzystać ze swobód obywatelskich między innymi z prawa do stowarzyszania się. Władze administracyjne ustosunkowują się pozytywnie do tego zjawiska, co jednak nie zwalnia ich od dbałości o przestrzeganie przepisów, obowiązujących w tym względzie.

W związku z powyższym, Urząd Wojewódzki na skutek zarządzenia Ministerstwa Administracji Publicznej wzywa stowarzyszenia, istniejące na terenie województwa śląsko-dąbrowskiego, by w przeciągu dni 14 od daty ogłoszenia niniejszego komunikatu w prasie dopełniły wszelkich wymogów, zawartych w art. 12 wzgl. 19 rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 27. 10. 1932 r. — Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. R. P. nr 94, poz. 808).

Art. 12 opiewa: *„Stowarzyszenia zwykłe:* — Osoby w liczbie conajmniej 3, pragnące założyć stowarzyszenie zwykłe, zgłaszają o tym na piśmie powiatowej władzy administracji ogólnej miejsca przyszłej siedziby stowarzyszenia, jako bezpośredniej władzy nadzorczej, podając: 1) nazwę stowarzyszenia, jego cel i środki działania, 2) teren działalności oraz siedzibę stowarzyszenia, 3) swoje imiona i nazwiska oraz miejsce zamieszkania, 4) sposób powoływania zarządu, 5) sposób wstępowania oraz ustępowania członków, 6) sposób rozwiązania się stowarzyszenia."

Art. 19 opiewa: *„Stowarzyszenia zarejestrowane:* — Osoby w liczbie conajmniej 15, wzgl. stowarzyszenia zwykłe liczące conajmniej 15 członków, pragnące założyć stowarzyszenie, posiadające osobowość prawną, wzgl. uzyskać prawa takiego stowarzyszenia, wnoszą za pośrednictwem powiatowej władzy administracji ogólnej miejsca przyszłej siedziby stowarzyszenia (bezpośrednia władza nadzorcza) pisemne podanie do odpowiedniej wojewódzkiej władzy administracji ogólnej (władza rejestracyjna) o zarejestrowanie stowarzyszenia, dołączając 4 egzemplarze statutu.

W statucie muszą być uwidocznione:

a) nazwa stowarzyszenia, odróżniająca je wyraźnie od innych stowarzyszeń zarejestrowanych w obrębie tego województwa, tudzież od władz i urzędów samorządowych;
b) teren działalności i siedziba;
c) cel stowarzyszeń i środki działania;
d) sposób wstępowania i ustępowania członków oraz ich prawa i obowiązki;

e) sposób ustanawiania składek członkowskich;
f) władze stowarzyszenia (zarząd, walne zgromadzenie, komisja rewizyjna itd.), sposób ich tworzenia i uzupełniania oraz zakres ich kompetencji;
g) sposób reprezentowania stowarzyszenia na zewnątrz oraz warunki ważności jego uchwał i pism;
h) sposób załatwiania sporów, wynikających w obrębie stowarzyszenia;
i) sposób zaciągania przez stowarzyszenie zobowiązań majątkowych;
j) sposób zmiany statutu;
k) warunki lub sposób rozwiązania się stowarzyszenia.

Nadto w statucie musi być uwidoczniony stosunek stowarzyszenia do innych stowarzyszeń lub organizacyj, jeżeli ono zamierza podporządkować się im pod względem organizacyjnym lub ideowym".

Obowiązek zgłoszenia wzgl. rejestracji dotyczy również stowarzyszeń, które istniały przed 1. 9. 1939 r., o ile obecnie zamierzają działalność swą kontynuować.

Za Wojewodę
(—) Dr Wierzbiański,
Naczelnik Wydziału Społeczno-Polit.

52.

OGŁOSZENIE

Komisarza Organizacyjnego Ubezpieczeń Społecznych w górnośląskiej części Województwa Śląsko-Dąbrowskiego.

z dnia 14. marca 1945 r.

Na mocy rozporządzeń Pełnomocnika Rządu R. P. na Województwo Śląskie z dnia 16. lutego 1945 o rozciągnięciu przepisów ustawy z 28. marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym (Dz. U. R. P. nr 51 poz. 396) w brzmieniu ustalonym rozp. Prezydenta R. P. z dnia 24. 10. 1934 (Dz. U. R. P. nr 95 poz. 855) oraz późniejszymi dekretami Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego na cały obszar Województwa Śląskiego i z dnia 10. marca 1945 o przekształceniu Kas Chorych i innych instytucyj ubezpieczeniowych i zastępczych, działających na obszarze górnośląskiej części Województwa, na ubezpieczalnie społeczne, zostają utworzone 4 Ubezpieczalnie Społeczne z siedzibą w *Katowicach, w Chorzowie, w Tarnowskich Górach i w Rybniku,* które obejmują swoim zakresem działania następujące okręgi:

I. Ubezpieczalnia Społeczna w Katowicach:
1. Wydzielone miasto Katowice,
2. miasta: Mysłowice i Siemianowice Śląskie, oraz
3. część gmin wiejskich powiatu katowickiego tj.: Bańgów, Brzezinkę, Brzęczkowice, Dąbrówkę Małą, Janów, Kłodnicę, Kochłowice, Michałkowice, Panewnik, Piotrowice, Przełajkę, Szopienice i Wełnowiec.

II. Ubezpieczalnia Społeczna w Chorzowie:
1. Wydzielone miasto Chorzów, oraz
2. resztę gmin wiejskich powiatu katowickiego tj.: Bielszowice, Bykowinę, Chropaczów, Godulę, Hałembę, Kończyce, Lipiny, Łagiewniki, Makoszowy, Nowy Bytom, Nową Wieś, Orzegów, Pawłów, Rudę i Świętochłowice.

III. Ubezpieczalnia Społeczna w Tarnowskich Górach:
1. Miasta: Tarnowskie Góry, Miasteczko Śląskie, Lubliniec i Woźniki oraz
2. gminy wiejskie powiatu tarnogórskiego i powiatu lublinieckiego.

IV. Ubezpieczalnia Społeczna w Rybniku obejmuje:
1. Miasta: Rybnik, Wodzisław Śląski, Żory, Pszczyna, Bieruń Stary i Mikołów oraz
2. Gminy wiejskie powiatu rybnickiego i powiatu pszczyńskiego.

I. Na podstawie powyższych rozporządzeń wszystkie Kasy Chorych (miejscowe, przemysłowe, brackie itp.), ich Związki i inne instytucje ubezpieczeniowe, które na terenie górnośląskiej części Województwa Śląsko-Dąbrowskiego wykonywały którekolwiek z *obowiązkowych* ubezpieczeń, wymienionych w art. 1 ustawy o o ubezp. społ. (tj. ubezpieczenie na wypadek choroby i macierzyństwa, ubezpieczenie emerytalne robotników i pracowników umysłowych, oraz ubezpieczenie od wypadków) ulegają całkowitej lub częściowej likwidacji, a majątek ich, prawa i zobowiązania przechodzą w całości lub w części na właściwy Fundusz Ubezpieczeń Społecznych wzgl. na tę ubezpieczalnię społeczną, w której okręgu dana instytucja ma swoją siedzibę.

II. *Spółka Bracka w Tarnowskich Górach* wykonuje nadal dodatkowe ubezpieczenie pensyjne górników na podstawie ustawy o bractwach górniczych (zbiór ust. pr. str. 137 z r. 1912) i statutu, oraz przejmuje równocześnie w zakresie tego samego ubezpieczenia agendy Pszczyńskiego Bractwa Górniczego w Katowicach wraz z wszystkimi jego prawami, majątkiem i zobowiązaniami w zakresie brackiego ubezpieczenia pensyjnego.

III. Przejęcie majątku i agend instytucyj likwidujących się nastąpi w trybie, przewidzianym w rozp. M. O. Sp. z 30. 12. 1933 (Dz. U. R. P. nr 103 poz. 819) i ewent. dalszych rozporządzeń Ministerstwa Pracy, Opieki Społ. i Zdrowia.

IV. Ubezpieczalnie Społeczne wykonują czynności w zakresie wszystkich rodzajów ubezpieczeń społecznych zgodnie z postanowieniami art. 23 i 24 ust. o ub. społ., jak również wymierzają i pobierają składki na rzecz Funduszu Pracy.

Do czasu przejęcia agend likwidujących się Kas Chorych (miejscowych, przemysłowych i brackich) przez ubezpieczalnie społeczne, instytucje dotychczasowe udzielają nadal świadczeń leczniczych ubezpieczonym, na rachunek właściwej terytorialnie ubezpieczalni społecznej.

V. W myśl przepisów powołanej wyżej ustawy o ubezpieczeniu społecznym i rozporządzeń wykonawczych, *wszyscy pracodawcy* (zakłady pracy, instytucje, gospodarstwa domowe itd.) *są obowiązani zgłaszać* do terytorialnie właściwej ubezpieczalni społecznej *swoje zakłady pracy i wszystkich pracowników* (robotników i pracowników umysłowych) na przepisanych formularzach (wzór nr 1 i nr 7) w ciągu dni 7-miu od chwili przyjęcia pracownika do pracy wzgl. założenia zakładu pracy. Jeżeli siedziba zakładu pracy znajduje się poza siedzibą ubezpieczalni lub jej oddziału, zgłoszenie to winno nastąpić w ciągu dni 10-ciu.

Pracodawcy, jak również kierownicy zakładów pracy, nie będący ich właścicielami, którzy w przepisanym terminie nie dopełnią obowiązku zgłoszenia do ubezpieczenia, będą odpowiedzialni karnie w myśl postanowień, zawartych w części VIII ustawy o ubezp. społ., niezależnie od odpowiedzialności materialnej za szkody powstałe dla pracowników z powodu nie zgłoszenia ich do ubezpieczenia.

To samo dotyczy obowiązku zgłaszania zmian zarobków i wymeldowań z ubezpieczenia w razie rozwiązania stosunku pracy.

Wszyscy pracodawcy, którzy po dniu 1. lutego 1945 zatrudniali lub zatrudniają pracowników, winni zgłosić zarówno swoje zakłady pracy wzgl. gospodarstwa jak i pracowników w terminie do dnia 31. marca 1945 r.

Zgłoszenie może być dokonane bądź bezpośrednio do właściwej Ubezpieczalni Społecznej, bądź za pośrednictwem dotychczasowych kas chorych lub oddziałów i punktów kontrolnych ubezpieczalń.

Przepisane formularze są do nabycia w Ubezpieczalniach Społecznych, ich oddziałach wzgl. dotychczasowych Kasach Chorych. W tych instytucjach można też nabyć pisemne pouczenie dla pracowdawców o sposobie dokonywania przez pracodawców zgłoszeń do ubezpieczenia, oraz obliczania i uiszczania składek ubezpieczeniowych.

Komisarz Organizacyjny Ubezpieczeń Społecznych w górnośląskiej części Wojew. Śląsko-Dąbrowskiego

---

53.

OGŁOSZENIE

Magistratu miasta Katowic

z dnia 13. marca 1945 r.

o zmianie nazw ulic w dzielnicy Dąb

Z dniem dzisiejszym zmienia się nazwę następujących ulic w dzielnicy Dąb:

1. Auf der Scholle — ulica Cicha.
2. Schnitterweg — ulica Jasna.
3. Bueckebergstr. — ulica Widok.

Magistrat miasta Katowic
(Inż. Józef Wesołowski)
p. o. Prezydenta miasta

54.

OGŁOSZENIE

Magistratu miasta Katowic

z dnia 19. marca 1945 r.

o przystąpieniu do sporządzenia szczegółowego planu zabudowania terenów położonych dookoła Rynku.

W myśl art. 25 Śląskiego Prawa Budowlanego z dnia 10. marca 1938 r. Zarząd Miejski ogłasza o przystąpieniu do sporządzenia szczegółowego planu zabudowania terenów położonych dookoła Rynku, ograniczonych ulicami: Moniuszki, Dworcową, Wawelską i Dyrekcyjną.

Zainteresowani mogą zaznajomić się z projektem planu w Zarządzie Miejskim w Katowicach, ul. Młyńska 4, pokój 605 — w godzinach od 10-ej do 13-ej oraz zgłaszać tamże wnioski dot. powyższego planu w terminie do dnia 7. kwietnia 1945 r.

Magistrat miasta Katowic
(Inż. Józef Wesołowski)
p. o. Prezydenta miasta

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

KOMUNIKAT

w sprawie uruchomienia biblioteki prawniczej w Urzędzie Wojewódzkim

Wydział Prawny Urzędu Wojewódzkiego Śląsko-Dąbrowskiego w Katowicach uruchomił bibliotekę prawniczą, która mieści się w gmachu Urzędu Wojewódzkiego w pokoju nr 292 na I piętrze. Biblioteka ta jest dostępna dla pracowników wszystkich wydziałów codziennie od godz. 9-ej go godz. 13-ej (za wyjątkiem sobót). Książki mogą być przejrzane narazie tylko w czytelni biblioteki. Wypożyczalnia zostanie uruchomiona w terminie późniejszym.

KOMUNIKAT

o uruchomieniu Łaźni Miejskiej w Katowicach.

Zarząd miasta Katowic oddał do użytku publicznego Łaźnię Miejską przy ul. Mickiewicza. Łaźnia jest otwarta codziennie od godz. 9-ej do 17-ej — za wyjątkiem niedziel i świąt.

Czas kąpielowy:

a) w pływalni:
od godz. 9-ej do 11-ej dla kobiet
od godz. 11-ej do 14-ej dla mężczyzn
od godz. 14-ej do 16-ej dla kobiet
od godz. 16-ej do 17-ej dla mężczyzn

b) w kąpieli natryskowej:
od godz. 9-ej do 17-ej dla kobiet i mężczyzn

c) w kąpieli parowej i w kąpieli w wannach:
od godz. 9-ej do 17-ej
kąpiele parowe dla kobiet w środy:
od godz. 9-ej do 17-ej

Cennik:

Kąpiel parowa	6,— zł
„ zniżkowa	3,— „
„ wanna I kl.	4,— „
„ wanna II kl.	3,— „
„ zniżkowa	2,— „
„ natryskowa	1,— „
Pływalnia dla dorosłych	2,— „
Pływalnia dla dzieci	1,— „
Nauka pływania dla dorosłych	20,— „
Nauka pływania dla dzieci	12,— „
Za wypożyczenie prześcieradła	2,— „
Za wypożyczenie ręcznika	1,— „
Przechowanie przedmiotów wartościowych	1,— „
Kąpiel elektryczna	10,— „
Kwarcówka	6,— „

Ani jednej polskiej rodziny bez ogródka działkowego!

Każdy skrawek użytków rolnych musi być obsiany!

Redakcja i Administracja — Urząd Wojewódzki Śląski, ul. Jagiellońska 25, I p., pokój 244, telef. wewn. 444 i 452.

Za Redakcję: Dr. Piotr Bałowski.

Tłoczono w drukarni Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego, Katowice, ul. Francuska 33, w podwórzu, telef. 327-54.